

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- **3732956**
Konu :7/20169 Esas Sayılı Soru Önergesi

28/01/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/20169
GK 64

İlgi : 16/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1546843 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Muğla Milletvekili Sayın Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ'a ait 7/20169 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: 7/20169 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

Muğla Milletvekili Sayın Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ'a Ait 7/20169 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

25.11.2000 tarihinde kamu bankalarının yeniden yapılandırılmalarına ilişkin çıkarılan 4603 sayılı Kanun ile bankalara bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Böylelikle kamu bankalarına verilen görevlerin karşılığında bütçeye yeterli ödenek konulması zorunluluk haline gelmiştir. Bu çerçevede, görev zararı uygulaması ya da görev zararı adı altında bankaların bilançolarına menfi etki ve verilen zarar bulunmamaktadır. Anılan Kanun uyarınca bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceğinden görev zararı doğması da mümkün değildir.

5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullanılmasına Dair Kanun, "Cumhurbaşkanınca belirlenecek özel ve/veya kamunun doğrudan veya dolaylı olarak hakim sermayedar olduğu bankaların ve/veya ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerinin faiz destekli kredi ve kar payı destekli fon kullandırımı uygulamalarından dolayı doğacak gelir kayıpları, bu amaçla ilgili yıl merkezî yönetim bütçesinde öngörülecek ödenekle sınırlı olmak üzere, Hazinece ödenir." hükmüne haizdir. Bu çerçevede, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Katılım Bankası A.Ş. tarafından tarımsal üretime yönelik finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanmasını teminen 2024-2026 yılları arasında kullanılacak kredileri kapsayacak olan 29.12.2023 tarihli ve 8038 ile 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren Kararlar kapsamında üreticilerin finansman maliyetlerini düşürmek, üretimi artırmak, sürdürülebilir tarımsal kalkınmayı sağlamak ve gıda arz güvenliğini desteklemek amacıyla tarımsal üreticilere Hazine faiz/kâr payı destekli krediler kullandırılmaktadır.

Söz konusu kredilere ilişkin olarak, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Katılım Bankasının tarım kredilerine/finansmanına uygulamakta olduğu cari faiz/kâr payı oranları esas alınarak, %25 ile %100 arasında değişen faiz/kâr payı indirimleri sağlanmakta ve indirim nedeniyle oluşan fark anılan mevzuat kapsamında gelir kaybı tutarı olarak Bakanlığımız bütçesinden karşılanmaktadır.

Ayrıca, 21.02.2023 tarihli ve 6816 sayılı Karar ile deprem bölgesinde zarar gören tarımsal üreticilerin Hazine faiz destekli kredi ödemeleri 1 yıl süreyle faizsiz ertelenmiş olup erteleme nedeniyle oluşan finansman maliyeti Bakanlığımız bütçesinden karşılanmıştır.

Bu kapsamda 2023 yılında 21,2 milyar TL ödeme yapılmış olup 2024 yılı Ekim sonu itibarıyla tarımsal üreticiler adına Bakanlığımızca ödenen Hazine faiz/kar payı desteği tutarı 64,3 milyar TL'dir. 2024 yılsonu itibarıyla bu tutar 86,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. T.C. Ziraat Bankası AŞ'ye Bakanlığımızca herhangi bir sermaye aktarımı yapılmamakta olup görev zararı başlığı altında yapılan ödemelerin tamamı yukarıda bahsi geçen Hazine faiz destekli kredi uygulamasından kaynaklanmaktadır.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş., 5411 sayılı Bankacılık Kanunu mevzuatı çerçevesinde BDDK denetiminde faaliyet göstermekte olup özel bankaların tabi olduğu denetimlerin yanı sıra Sayıştay tarafından yapılan denetimlere de tabi tutulmaktadır. Banka faaliyetleri mevzuat hükümleri çerçevesinde kamuoyuyla düzenli olarak paylaşılmaktadır. Buna ilaveten, T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Katılım Bankası tarafından kullanılan Hazine faiz/kar payı destekli krediler/finansman da her yıl düzenli olarak Bakanlık denetim birimince incelenmektedir.